

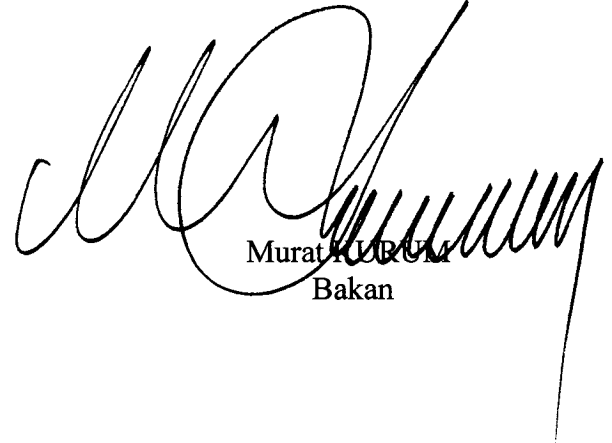
T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-147 75565
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBUR
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN Av. Dr. MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/34452 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

7/34452
GK 20

SORULAR

Derin deniz madenciliği, nadir mineraller ve değerli metallerin çıkarılması için giderek artan bir ilgi görmekte olup, bu faaliyetlerin deniz ekosistemleri üzerindeki etkileri uluslararası bilim camiasında tartışma konusu olmaktadır. Türkiye'nin Akdeniz, Karadeniz ve Ege Denizi gibi stratejik deniz alanlarına kıyısı olması, derin deniz madenciliği potansiyeli açısından ülkemizi önemli bir konuma getirmektedir. Ancak, bu faaliyetlerin çevresel etkileri, biyoçeşitlilik üzerindeki riskleri ve sosyo-ekonomik sonuçları kamuoyu tarafından merak edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'nin derin deniz madenciliği faaliyetlerine yönelik mevcut veya planlanan bir politikası bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, bu politikanın temel hedefleri nelerdir?
- 2) Derin deniz madenciliğinin deniz ekosistemleri ve biyoçeşitlilik üzerindeki olası etkilerini değerlendirmek için Bakanlığınız tarafından yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 3) Türkiye'nin kıyı sularında veya münhasır ekonomik bölgesinde derin deniz madenciliği için yapılan veya planlanan herhangi bir araştırma veya pilot proje var mıdır?
- 4) Derin deniz madenciliği faaliyetlerinin çevresel etkilerini izlemek ve denetlemek için hangi ulusal veya uluslararası standartlar uygulanmaktadır?
- 5) Bu tür madencilik faaliyetlerinin iklim değişikliği ve deniz kirliliği üzerindeki etkilerini azaltmak için ne tür önlemler alınması planlanmaktadır?
- 6) Derin deniz madenciliğinin balıkçılık, turizm ve kıyı toplulukları gibi yerel ekonomiler üzerindeki etkileri hakkında Bakanlığınızın yaptığı veya planladığı çalışmalar nelerdir?
- 7) Derin deniz madenciliği faaliyetlerinin olası kazalar veya sızıntılar durumunda çevresel restorasyon ve telafi mekanizmaları için hangi hazırlıklar yapılmıştır?
- 8) Türkiye'nin derin deniz madenciliği konusunda uluslararası iş birlikleri veya anlaşmaları bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, bu iş birliklerinin kapsamı nedir?
- 9) Derin deniz madenciliği teknolojilerinin geliştirilmesi ve çevre dostu yöntemlerin kullanımı için yerli teknoloji geliştirme çalışmaları yürütülmekte midir?
- 10) Derin deniz madenciliğinin uzun vadeli etkilerini değerlendirmek için bilimsel araştırma ve veri toplama süreçlerinde hangi kurumlar veya kuruluşlarla iş birliği yapılmaktadır?

CEVAP

Bakanlığımız, deniz ve kıyılarımız için bütüncül ve ekosistem temelli izleme yaklaşımını benimseyerek tüm denizlerimiz için ortak izleme stratejisini geliştirmiş ve 2011 yılından itibaren “Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ)’nı uygulamaya koymuştur.

DEN-İZ programı 2014 yılından itibaren üçer yıllık izleme programı haline getirilmiş böylece tüm mevsimleri kapsayacak şekilde düzenli izleme ve kesintisiz veri üretimi sağlanmıştır. DEN-İZ Programı ile denizlerimizin kimyasal ve ekolojik durumunun tespiti yapılmakta, kirliliğin önlenmesi için alınan önlemlerin etkinliği ile ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluğu değerlendirilmektedir. Tübitak-MAM koordinasyonunda ülkemizde deniz konusunda faaliyet gösteren çok çeşitli kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin katılımı ile çok paydaşlı yürütülen DEN-İZ Programında Barselona ve Bükreş Deniz Sözleşmeleri gereklilikleri ile AB Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC) ve Deniz Stratejisi Çerçeve Direktifinin (2008/56/EC) stratejileri yerine getirilmektedir. Deniz izleme verileri MEDPOL, Karadeniz Komisyonu Sekreteryası ve ulusal kurumlara ve yerel yönetimlere raporlanmaktadır.

DEN-İZ Programında izlemeler ve değerlendirmeler belirlenen kıyı su kütlelerinde ve deniz değerlendirme alanlarında yapılmakta olup ilk 3 yıllık izleme dönemleri tamamlanmış 2023-2025 çalışmaları devam etmektedir. Programda deniz suyunda fizikokimyasal parametreler, sediman ve biyotada kirletici parametreleri, biyoçeşitlilik açısından fitoplankton, zooplankton, deniz çayırları, makrozoobentoz, makroflora izlenmesi, deniz makro ve mikro çöplerinin izlenmesi, radyoaktivite izlenmesi ve ötrofikasyon gibi birçok bileşen yer almaktadır. 2023-2025 dönemi için DEN-İZ Programı izleme ağı tüm denizlerimizde 428 istasyondan oluşmaktadır.

5312 Sayılı “Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği” kapsamında gerçekleştirilecek deniz kazalarına hazırlıklı olma çalışmaları çerçevesinde platformlar da dahil olmak üzere tüm kıyı tesislerinin “Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planı” hazırlanarak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik tedbirler alınmaktadır.